

Informatiememo voor raden

Doorontwikkeling toekomstbestendig jeugdhulplandschap

Aan: raadsleden van de samenwerkende gemeenten in Regio Hart van Brabant

T.b.v.: lokale informatieverstrekking over de doorontwikkeling van het toekomstbestendig jeugdhulplandschap

Van: Bestuurscommissie Jeugd

Datum: 12 maart 2026

Ter informatie

Met deze memo informeren wij uw raad over (door)ontwikkelingen in het totale jeugdhulplandschap in Regio Hart van Brabant. Wij lichten in deze memo toe hoe de inkoop voor alle segmenten er vanaf 2027 uit ziet.

Inleiding

Sinds 2023 hebben we een nieuwe manier van werken geïntroduceerd om de hulp aan kinderen en gezinnen in de regio beter en betaalbaar te organiseren. Hierbij is de inkoop van jeugd verdeeld in vijf segmenten:

- Segment 1: hoog specialistische jeugdhulp
- Segment 2: wonen
- Segment 3: dagbegeleiding & respijtzorg
- Segment 4: veelvoorkomende jeugdhulp
- Segment 5: crisishulp

De afronding van de eerste contracttermijn van vier jaar nadert. Op 1 januari 2027 loopt voor segment 1, 2 en 5 de eerste periode af en wordt het contract in beginsel voor een periode van twee jaar stilzwijgend verlengd. De contracten van segment 3 en 4 lopen af, maar hierbij bestaat geen optie om deze te verlengen.

De afgelopen maanden hebben we samen met onze partners, net als in 2024, de stand van zaken in beeld gebracht. Daarbij hebben we bepaald welke vervolgstappen we willen zetten op onze route naar een toekomstbestendig jeugdhulplandschap.

Achtergrondinformatie

Startpunt in 2023

Met de nieuwe inkoop beoogde Regio Hart van Brabant een fundamentele verandering te realiseren in de manier waarop jeugdhulp wordt georganiseerd. Het doel was om te komen tot een overzichtelijk, kwalitatief en duurzaam stelsel, met minder aanbieders, meer strategische samenwerking en een duidelijke focus op integrale ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen.

Daarbij werd vanaf het begin benadrukt dat de segmentering van jeugdhulp slechts een tijdelijk instrument was.

Binnen dit nieuwe stelsel kreeg Crossroads, het samenwerkingsverband van vier gecontracteerde partners, een taakgerichte opdracht voor de hoog specialistische jeugdhulp (segment 1). Regio Hart van Brabant en Crossroads committeerden zich aan een lange termijn transformatie (7–10 jaar), gericht op onder meer het voorkomen van uithuisplaatsingen en gesloten plaatsingen, het terugdringen van wachtlijsten en het bieden van tijdige, passende hulp binnen een vooraf afgesproken budget. De start van deze samenwerking markeerde een veelbelovende, maar ook ambitieuze koers richting een nieuw zorglandschap.

Knelpunten en verbeterafspraken in 2024

In 2024 werden echter diverse knelpunten zichtbaar, vooral binnen segment 1. Deze hadden betrekking op zowel de samenwerking tussen Regio Hart van Brabant en Crossroads als op de interne werkwijze van Crossroads. Naar aanleiding hiervan is een gezamenlijke knelpuntenanalyse uitgevoerd en hebben Crossroads en Regio in 2024 gerichte verbeterafspraken gemaakt. Deze zijn gedeeld met de raden:

- [Raadsbrief oktober 2024](#)
- [Plan van Aanpak Crossroads](#)

Deze afspraken richtten zich op betere monitoring, scherpere triage en in- en uitstroomregie, verbetering van de samenwerking tussen de partijen en het versterken van de governance en de bedrijfsvoering binnen Crossroads. Deze afspraken zijn opgenomen in het Plan van Aanpak Crossroads.

Analyse totale jeugdhulplandschap in 2025

De kwartaalrapportages 2025 over de uitvoering van het Plan van Aanpak Crossroads lieten zien dat er sprake van verbetering was, maar dat deze niet het benodigde tempo en de diepgang had om de transformatie waar te maken binnen de gestelde kaders. Daarom besloten Regio Hart van Brabant en Crossroads in het najaar van 2025 om opnieuw het zorglandschap te analyseren. Deze analyse richtte zich niet alleen op segment 1, maar ook op de rest van het jeugdhulpstelsel. Hierbij is de situatie binnen het zorglandschap langs vijf assen in kaart gebracht, namelijk: samenspel Crossroads en regio, Crossroads, Regio Hart van Brabant, gemeenten en landelijk/Rijk. Per as is gekeken naar zes categorieën: transformatie, governance, segmentering, bekostiging, risicoverdeling, financieel/juridisch.

Doel van deze analyse is samen met partners te werken aan een toekomstbestendig jeugdhulplandschap.

Kernboodschap

Op basis van de analyse in 2025 is de conclusie dat we stapsgewijs willen blijven toewerken naar een segmentloos jeugdhulplandschap in 2029. Dit is in lijn met de eerdere doelstelling. Hierbij worden per segment, op hoofdlijnen, de volgende aanpassingen gedaan:

Segment 1 en 5: hoog specialistische jeugdhulp en crisishulp

- het taakgerichte financieringsmodel wordt verder doorontwikkeld. Dit is passend in de regionaal afgesproken transformatielijn, kaders en de contractperiode van in beginsel acht jaar. De

overeengekomen doorontwikkeling betreft grotendeels versnelling van de bestaande afspraken uit het contract;

- de gezamenlijke intentie is om het huidige contract met Crossroads vanaf 1 januari 2027 te verlengen met aanvullende afspraken: Crossroads 2.0. Het gaat hierbij om versterking van de governance, samenwerking, budgetmodel, risicoverdeling en datasturing. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan deze afspraken.
- Sterk Huis wordt vanaf 1 januari 2027 hoofdaannemer van de hoog specialistische jeugdhulp in segment 1. De huidige combinanten van Crossroads blijven betrokken via onderaannemerschap. Hierdoor ontstaat er een eenduidige governance en bedrijfsvoering. Op dit moment bevinden de gesprekken zich in de afrondende fase (vóór 1 april).
- er wordt door Crossroads 2.0 gewerkt met één AGB-code (zorgcode) waardoor de informatievoorziening in snelheid en kwaliteit verbetert. Hierdoor wordt het voor Crossroads en Regio Hart van Brabant mogelijk om sneller en beter (bij) te sturen bij onverwachte ontwikkelingen;
- naast (en dankzij) de verbetering van de bedrijfsprocessen, wordt er nog meer focus op de transformatie van de hoog specialistische jeugdhulp gelegd: effectief, integraal en gezinsgericht, aansluitend op het eigen leven en het netwerk van het gezin. De integrale ambulante teams (Across) die in 2026 in elk regiogebied actief zijn, vormen hierbij het vliegwiel.

Segment 2: wonen

- Het huidige contract wordt verlengd. Het woonsegment kent vier gecontracteerde partijen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het realiseren van een dekkend woonlandschap, het beperken van uithuisplaatsingen en een betere verbinding met de hoog specialistische jeugdhulp. Omdat het verschillende woonvormen betreft, met redelijke variatie in aard en kosten, is er in 2023 gekozen voor een PxQ-bekostiging. Segment 1 en 2 hangen nadrukkelijk samen, gegeven het uitgangspunt van de regio 'wonen doe je thuis': alles is erop gericht jeugdigen en gezinnen te versterken zodat uithuisplaatsing niet nodig is. Indien een uithuisplaatsing toch onvermijdelijk is, gebeurt het zo tijdelijk mogelijk en moet de overgang van segment 1 naar segment 2 zo soepel mogelijk verlopen. Komende periode bekijken we ook hoe de segmenten (mogelijk) geïntegreerd kunnen worden.

Segment 3 en 4: dagbegeleiding & respijtzorg en veelvoorkomende jeugdhulp

- In 2026 starten we een aanbestedingsprocedure voor een tijdelijke inspanningsgerichte inkoop voor segment 3 en 4: zie [informatiememo voor raden eind januari 2026](#). Deze inkoop is bedoeld voor 2027 en 2028 waarbij gemeenten de zorg waar mogelijk anders kunnen organiseren, zoals binnen Stevige Lokale Teams (SLT's) of andere lokaal georganiseerde voorzieningen (zoals jongerenwerk, kinderopvang en onderwijs).

Gemeenten en Regio Hart van Brabant

- er wordt lokaal door gemeenten verder gewerkt aan de inrichting van de SLT's. Hierbij zijn er afspraken gemaakt over welke basisfuncties elk SLT moet leveren, zodat er uniformiteit is voor partners zoals Crossroads en Siem. In 2025 is de pilot 'samen optrekken' uitgevoerd, waarbij een aantal lokale toegangsteams vanaf de start van een casus samen met Crossroads optrokken. Dit bleek bijzonder effectief voor de onderlinge samenwerking en de betrokken gezinnen. Daarom is afgesproken dat de pilot wordt uitgerold en Crossroads en lokale toegangsteams in een zo vroeg mogelijk stadium samen optrekken en gedurende het ondersteuningstraject verbonden blijven.

Hierdoor ervaren jeugdigen en gezinnen geen vacuüm en kan, als er op andere domeinen dan jeugdhulp ondersteuning nodig is, de toegang dit passend (in)regelen;

- gemeenten zetten in op het versterken van de sociaalpedagogische basis (preventie);
- Regio Hart van Brabant en Crossroads zorgen ervoor dat de samenwerkingsafspraken met gecertificeerde instellingen en het medisch domein doorontwikkeld worden. Hierbij staat ook de samenwerking en verbinding van de SLT's met deze twee verwijzers centraal;
- er wordt door Regio Hart van Brabant zowel via lobby als samenwerking met de VNG druk gezet op het Rijk om te komende tot passende financieringsafspraken en wettelijke kaders die eenduidig zijn qua inhoud en reikwijdte van de jeugdwet.

Vervolg

In april/mei informeren we u via een webinar nader over het toekomstbestendig jeugdhulplandschap. We gaan dan dieper in op de ontwikkelingen en kijken samen vooruit. Ook Crossroads is bij dit informatiemoment aanwezig. De uitnodiging voor dit webinar ontvangt u binnenkort.